

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ק"ח of דף קח of מנחות. Some of the topics we will learn about include:

ששה לנדבה

Of the thirteen שופרות, collection boxes, in the מקדש, six were designated for donations, and the Gemara cites several explanations why they needed so many שופרות for נדבות.

משמרות

There were 24 משמרות of כהנים that served in the בית המקדש, rotating one week each. Every משמר was divided into six אבות, בתי אב, and each בית אב served one day a week.

מותר עשירית האיפה של כהן גדול

Whether excess funds of the daily מנחה of the כהן גדול were used to purchase voluntary קרבנות, or the money was left to rot, i.e. it was not used for anything.

שור זה עולה

ונסתאב

אם רצה יביא בדמיו שנים

If an oxen were designated as עולות and developed a מום, he sells it and with the money purchases other עולות; Whether he can bring two קרבנות in the place of one, or one in the place of two.

B איל זה עולה

ונסתאב

אם רצה יביא בדמיו כבש

If one designated a certain type of animal as an עולה and it developed a מום;

It is a מחלוקת whether he can bring a different type of animal with the money.

אחד מכבשי הקדש

הגדול שבהן הקדש

If someone said, "One of my two sheep shall become consecrated," the larger one is הקדש, because

מקדיש בעין יפה מקדיש

We assume that one consecrates his belongings generously.

אמר שור בשוורי הקדש

If he said, "An ox from amongst my oxen shall be consecrated," the largest one is הקדש.

A

ששה לנדבה

משמרות

מותר עשירית האיפה של כהן גדול

שור זה עולה ונסתאב

אם רצה יביא בדמיו שנים

B

איל זה עולה ונסתאב

אם רצה יביא בדמיו כבש

אחד מכבשי הקדש הגדול שבהן הקדש

מקדיש בעין יפה מקדיש

אמר

שור בשוורי הקדש

1 So, let's review...

The Mishnah earlier ruled

קטן והביא גדול
רבי אומר
לא יצא

If he pledged a small animal, and brought a large one, רבי holds that he did not fulfill his obligation.

The Gemara cites a related Mishnah in מסכת שקלים: ששה לנדבה

Of the thirteen שופרות, collection boxes, in the מקדש, six were designated for donations.

And the Gemara offers several explanations

כנגד מי

Why six?

1.

כנגד ששה בתי אבות הכהנים
שתקנו להם חכמים
שיהא שלום זה עם זה

There were 24 משמרות of כהנים that served in the בית המקדש, rotating one week each. Every משמר was divided into six אבות, and each בית אב served one day a week. Everyone wanted to offer the donated קרבנות from the חכמים, since the קרבנות would get the hides of these כהנים.

Therefore, there was a separate שופר for each בית אב, to avoid arguments.

2.

Another reason;
מתוך שהנדבה מרובה
תיקנו להם שופרות מרובין
כדי שלא יתעפשו המעות

Since there were many coins, they would become corroded if they were all kept in one box. Therefore, there were several boxes.

3.

כנגד פר ועגל איל וכבש גדי ושעיר

They correspond to the six types of animals that could be brought as an עולה.

Because

רבי היא דאמר
קטן והביא גדול לא יצא

רבי ruled that one cannot bring a larger animal if he pledged a smaller one. Therefore, one placed his donation in the box corresponding to the animal he wished to donate.

1

קטן והביא גדול
רבי אומר - לא יצא

ששה לנדבה

Of the thirteen שופרות, collection boxes, in the מקדש, six were designated for donations.

And the Gemara offers several explanations

כנגד מי

Why six?

1

כנגד ששה בתי אבות הכהנים
שתקנו להם חכמים
שיהא שלום זה עם זה

There were 24 משמרות of כהנים that served in the בית המקדש, rotating one week each.

Every משמר was divided into six אבות, and each בית אב served one day a week.

Everyone wanted to offer the donated קרבנות from the שופרות, since the כהנים would get the hides of these קרבנות.

Therefore, there was a separate שופר for each בית אב, to avoid arguments.

2

מתוך שהנדבה מרובה
תיקנו להם שופרות מרובין
כדי שלא יתעפשו המעות

Since there were many coins, they would become corroded if kept in one box.

Therefore, there were several boxes.

3

כנגד
פר ועגל איל וכבש גדי ושעיר

They correspond to the six types of animals that could be brought as an עולה.

Because

רבי היא דאמר

קטן והביא גדול לא יצא

רבי ruled that one cannot bring a larger animal if he pledged a smaller one.

Therefore, one placed his donation in the box corresponding to the animal he wished to donate.

2

4. There were separate boxes for the funds raised by selling certain קרבנות that were lost, subsequently found, but no longer needed;
Such as
כנגד הפרים
The bulls of ציבור;
האילים
The rams brought for certain אשמות;
הכבשים
The sheep brought for certain אשמות;
השעירים
The goats brought on Yom-Tov as a ציבור;
המותרות
Leftover funds designated for one of the above קרבנות; and
המעה
The surcharge that was given annually with the מחצית
השקל.
The Halachos of each of these funds are different, and so they required separate שופרות.

5. There were separate boxes for leftover funds designated for one of the following קרבנות:
מותר חטאת ומותר אשם
A חטאת or an אשם;
מותר אשם נזיר ומותר אשם מצורע
The אשם of a נזיר or מצורע;
מותר מנחת חוטא
The מנחת חטאת; and
מותר עשירית האיפה של כה"ג
The daily מנחה of the גדול.
These too, have different Halachos.

2

4

There were separate boxes for the funds raised by selling certain קרבנות that were lost, subsequently found, but no longer needed;

כנגד
Such as

הכבשים
The sheep brought for certain אשמות;

האילים
The rams brought for certain אשמות;

הפרים
The bulls of קרבנות ציבור;

המעה
The surcharge that was given annually with the מחצית השקל.

המותרות
Leftover funds designated for one of the above קרבנות;

השעירים
The goats brought on Yom-Tov as a חטאת ציבור

The Halachos of each of these funds are different, and so they required separate שופרות.

5

There were separate boxes for leftover funds designated for one of the following קרבנות:

מותר אשם נזיר ומותר אשם מצורע
The אשם of a נזיר or מצורע;

מותר חטאת ומותר אשם
A חטאת or an אשם;

מותר עשירית האיפה של כה"ג
The daily מנחה of the גדול.

מותר מנחת חוטא
The מנחת חטאת;

These too, have different Halachos.

3 The Gemara cites a מחלוקת about the leftover funds of the כהן גדול of the מנחה:

רבי יוחנן אמר
נדבה

The money is used to purchase voluntary קרבנות;

רבי אלעזר אמר

ירקב

The money should be left to rot, i.e. it cannot be used for anything.

The Gemara cites a proof:

The Pasuk says

לא ישים עליה שמן

ולא יתן עליה לבונה

כי חטאת היא

The מנחה of a sinner is a חטאת, and we expound

היא קרויה חטאת

ואין אחרת קרויה חטאת

Only this מנחה is considered a חטאת, and none other. Thus,

לימד על עשירית האיפה של כהן גדול

שאינה קרויה חטאת

וטעונה לבונה

The מנחה of the כהן גדול is not called a חטאת, and it does require לבונה.

Therefore, the Gemara concludes,

ומדאינה קרויה חטאת

מותרה ירקב

Since it is not a חטאת, we cannot use the excess funds for נדבות as we do for a חטאת.

=====

3

The leftover funds of the מנחה of the כהן גדול:

רבי אלעזר אמר

ירקב

The money should be left to rot, i.e. it cannot be used for anything.

רבי יוחנן אמר

נדבה

The money is used to purchase voluntary קרבנות.

לא ישים עליה שמן
ולא יתן עליה לבונה
כי חטאת היא

The מנחה of a sinner is a חטאת,

היא קרויה חטאת

ואין אחרת קרויה חטאת

Only this מנחה is considered a חטאת, and none other.

Thus,

לימד על עשירית האיפה של כהן גדול
שאינה קרויה חטאת
וטעונה לבונה

The מנחה of the כהן גדול is not called a חטאת,
and it does require לבונה.

Therefore,

ומדאינה קרויה חטאת

מותרה ירקב

Since it is not a חטאת,
we cannot use the excess funds for נדבות
as we do for a חטאת.

4

Zugt di Mishnah

שור זה עולה ונסתאב
אם רצה יביא בדמיו שנים

If one designated a certain ox as an עולה and it developed a מום, he sells it, and if he wants to, he can bring two קרבנות with the money.

שני שוורים אלו עולה ונסתאבו
רצה יביא בדמיהן אחד

If one designated two oxen as עולות and both developed מומים, he sells them, and if he wants to, he can bring a single קרבן with the money.

However,

ורבי אוסר
לכתחילה, Rebbe does not allow one to use the money for more or less animals, but, Rashi explains,

אם הביא יצא

בדיעבד, if he did bring them, he fulfilled his obligation.

4

אלין

שור זה עולה ונסתאב
אם רצה יביא בדמיו שנים

If one designated a certain ox as an עולה and it developed a מום, he sells it, and if he wants to, he can bring two קרבנות with the money.

שני שוורים אלו עולה ונסתאבו
רצה יביא בדמיהן אחד

If one designated two oxen as עולות and both developed מומים, he sells them, and if he wants to, he can bring a single קרבן with the money.

However,

ורבי אוסר

לכתחילה, Rebbe does not allow one to use the money for more or less animals,

but, Rashi explains,

אם הביא יצא

בדיעבד, if he did bring them, he fulfilled his obligation.

5 The Gemara asks from the previous Mishnah שור במנה והביא שנים במנה לא יצא
If one pledges an ox worth a מנה, he cannot bring two oxen for a half מנה each?

The Gemara differentiates between a נדר or a נדבה:
The previous Mishnah is a case where he said הרי עלי, which is a personal obligation. Therefore, he must fulfill that obligation as vowed.
However, our Mishnah is a case of where he said הרי זה, which is not a personal obligation. It is merely an obligation to bring this animal; and once it got a מום, he fulfilled his obligation.
Therefore, he can use the funds for any type of animal he wants.

Nevertheless, לכתחילה לא שרי רבי רבי disagrees with both rulings in our Mishnah, and does not allow the funds from a single animal to be used to buy two animals, or the reverse, because it is similar to bringing a larger animal than he pledged.

5
The Gemara asks from the previous Mishnah
שור במנה והביא שנים במנה לא יצא
If one pledges an ox worth a מנה, he cannot bring two oxen for a half מנה each?

The Gemara differentiates between a נדר or a נדבה:

However, our Mishnah is a case of where he said

הרי זה

It is merely an obligation to bring this animal; and once it got a מום, he fulfilled his obligation.

Therefore, he can use the funds for any type of animal he wants.

The previous Mishnah is a case where he said

הרי עלי

which is a personal obligation.

Therefore, he must fulfill that obligation as vowed.

Nevertheless,

לכתחילה לא שרי רבי

disagrees with both rulings in our Mishnah, and does not allow the funds from a single animal to be used to buy two animals, or the reverse, because it is similar to bringing a larger animal than he pledged.

6 The Gemara inquires
ממינא למינא מאי
When one sells the animal with a מום, can he buy and
bring a different type of animal?

The Gemara answers by citing a ברייתא:
שור זה עולה ונסתאב
לא יביא בדמיו איל
אבל מביא בדמיו ב' אילים
If an ox developed a מום, he cannot buy a ram, because the
difference is too great, but he can buy two rams.
However,
ורבי אוסר
לפי שאין בילה
רבי does not allow this, because he will bring the מנחות for
these rams in separate כלים, and it will appear different
than his pledge.

Clearly, it is permitted to buy a different animal.
=====

6

ממינא למינא מאי
When one sells the animal with a מום,
can he buy and bring a different type of animal?

The Gemara answers by citing a ברייתא:
**שור זה עולה ונסתאב
לא יביא בדמיו איל
אבל מביא בדמיו ב' אילים**
If an ox developed a מום, he cannot buy a ram,
because the difference is too great,
but he can buy two rams.

However,
**ורבי אוסר
לפי שאין בילה**
because he will bring the מנחות for these rams
in separate כלים,
and it will appear different than his pledge.

*Clearly, it is permitted
to buy a different animal.*

7 The Gemara continues to elaborate on the Mishnah's ruling

אם רצה יביא בדמיו שנים
He can sell one animal and bring two קרבנות with the money.

Similarly, the Gemara rules

אמר שור זה עלי עולה

Even if he said, "It is incumbent upon me to bring this ox as an עולה," he can buy two animals.

However, the Gemara differentiates

אמר

שור זה ודמיו עלי עולה

הוקבע

If he said, "It is incumbent upon me to bring this ox and its value as a עולה," he has established a personal responsibility to bring it as a single קרבן, and if he sells it, he cannot buy two animals.

=====

7 אם רצה יביא בדמיו שנים
He can sell one animal
and bring two קרבנות with the money.

Similarly, the Gemara rules

אמר שור זה עלי עולה

Even if he said,

"It is incumbent upon me to bring this ox as an עולה,"
he can buy two animals.

However, the Gemara differentiates

אמר

שור זה ודמיו עלי עולה

הוקבע

If he said, "It is incumbent upon me to bring this ox
and its value as a עולה,"

he has established a personal responsibility
to bring it as a single קרבן,
and if he sells it, he cannot buy two animals.

8 The Mishnah continues

איל זה עולה ונסתאב

אם רצה יביא בדמיו כבש

If one designated a certain ram as an עולה and it developed a מום, he sells it, and if he wants to, he can bring a sheep with the money.

כבש זה עולה ונסתאב

אם רצה יביא בדמיו איל

If one designated a certain sheep as an עולה and it developed a מום, he sells it, and if he wants to, he can bring a ram with the money.

However, as before,

ורבי אוסר

לכתחילה, Rebbe does not allow one to use the money for a different animal.

=====

8 The Mishnah continues

כבש זה עולה
ונסתאב

אם רצה יביא
בדמיו איל

If one designated a
certain sheep as an עולה
and it developed a מום,
he sells it,
and if he wants to, he
can bring a ram with
the money.

איל זה עולה
ונסתאב

אם רצה יביא
בדמיו כבש

If one designated a
certain ram as an עולה
and it developed a מום,
he sells it,
and if he wants to,
he can bring a sheep with
the money.

However, as before,

ורבי אוסר

לכתחילה, Rebbe does not allow one to use the
money for a different animal.

9 Zugt di Mishnah

האומר

אחד מכבשי הקדש

ואחד משורי הקדש

והיו לו שנים

If someone had two sheep or oxen and said, "One of my two sheep or oxen shall be consecrated,"

הגדול שבהן הקדש

The larger one is הקדש, because, the Gemara explains

מקדיש בעין יפה מקדיש

We assume that one consecrates his belongings generously.

Nevertheless, the Mishnah continues,

שלשה

בינוני שבהם הקדש

If he owns three, and he said, "One of my three sheep shall be consecrated," the middle one is הקדש.

9

מקדיש

האומר

אחד מכבשי הקדש

ואחד משורי הקדש

והיו לו שנים

If someone had two sheep or oxen and said, "One of my two sheep or oxen shall be consecrated,"

הגדול שבהן הקדש

The larger one is הקדש,

because, the Gemara explains

מקדיש בעין יפה מקדיש

We assume that one consecrates his belongings generously.

שלשה

בינוני שבהם הקדש

If he owns three, and he said,

"One of my three sheep shall be consecrated," the middle one is הקדש.

10 And שמואל explains:
 חוששין אף לבינוני
 דלגבי קטן עין יפה הוא
 The largest one is certainly considered הקדש, because
 מקדיש בעין יפה מקדיש
 But the middle one is also treated as הקדש, because we
 also suspect that he intended the middle one, because it is
 also considered a generous donation relative to the
 smallest one.

And the Gemara explains how to proceed in this case:
 ממתין לו עד שיומם
 ומחיל ליה לקדושתיה בגדול
 He waits until the middle one develops a מום, in case it
 was the intended animal, and then redeems its קדושה onto
 the large one. The large animal is now הקדש regardless of
 which animal he originally intended.

However, the Gemara makes the following distinction:
 לא שנו
 אלא דאמר אחד משוורי הקדש
 This is only if he said "One of my oxen," but
 אמר שור בשוורי הקדש
 הגדול שבהן הקדש
 If he said, "An ox from amongst my oxen shall be הקדש,"
 only the largest one is הקדש, because
 תורא בתוראי קאמר
 He meant, "The unique among my oxen," i.e. the largest.
 =====

10
And שמואל explains:
**חוששין אף לבינוני
 דלגבי קטן עין יפה הוא**
 The largest one is certainly considered הקדש,
 because
מקדיש בעין יפה מקדיש
 But the middle one is also treated as הקדש,
 because we also suspect that he intended the middle one,
 because it is also considered a generous donation
 relative to the smallest one.

And the Gemara explains
**ממתין לו עד שיומם
 ומחיל ליה לקדושתיה בגדול**
 He waits until the middle one develops a מום,
 in case it was the intended animal,
 and then redeems its קדושה onto the large one.
 The large animal is now הקדש regardless of
 which animal he originally intended.

However, the Gemara makes the following distinction:
**לא שנו
 אלא דאמר אחד משוורי הקדש**
 This is only if he said "One of my oxen,"
**אמר שור בשוורי הקדש
 הגדול שבהן הקדש**
 If he said, "An ox from amongst my oxen
 shall be הקדש," only the largest one is הקדש,
 because
תורא בתוראי קאמר
 He meant, "The unique among my oxen,"
 i.e. the largest.

11 The Mishnah continues

פירשתי
ואיני יודע מה שפירשתי
או שאמר לי אבא
ואיני יודע מה

If he specified which animal, but does not remember which one, or if he says that his father told him which animal he consecrated, but he does not remember,

הגדול שבהן הקדש

The largest one is הקדש.

Because,

דמסתמא מוטב שבהן הקדיש
דכתיב מבחר נדריכם

11

The Mishnah continues

אילן

פירשתי
ואיני יודע מה שפירשתי
או שאמר לי אבא
ואיני יודע מה

*If he specified which animal,
but does not remember which one,
or if he says that his father told him which animal
he consecrated, but he does not remember,*

הגדול שבהן הקדש
The largest one is הקדש.

Because

דמסתמא מוטב שבהן הקדיש
דכתיב מבחר נדריכם